

KARTA KURSU

Nazwa	SOCJOLOGIA MORALNOŚCI
Nazwa w j. ang.	Sociology of morality

Koordynator	dr Justyna Tomczyk	Zespół dydaktyczny
		dr Justyna Tomczyk
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Cele zajęć: 1) przybliżenie głównych pojęć i teorii z zakresu socjologii moralności. 2) Pokazanie, w jaki sposób normy i wartości moralne kształtują funkcjonowanie jednostek w społeczeństwie, stosunki i interakcje międzyludzkie oraz organizacje społeczne. 3) Identyfikacja i analiza mechanizmów, które wpływają na powstawanie i rozwój postaw moralnych, preferencji, stylu życia. 4) Zrozumienie roli i znaczenia moralności w różnych aspektach życia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem sfery publicznej.

Warunki wstępne:

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat roli i funkcji moralności. Znajomość głównych teorii, modeli i pojęć. Poznanie zróżnicowanych podejść teoretycznych do moralności – z uwzględnieniem klasycznych teorii etycznych (deontologia, utilitaryzm, etyka cnót) oraz nowoczesnych koncepcji socjologicznych.
Umiejętności	Umiejętność analizy wartości i norm moralnych (ich powstania, ewolucji, modyfikacji, egzekwowania); poznanie społecznych podstaw moralności; krytyczne myślenie o moralnych aspektach rzeczywistości społecznej.
Kursy	Wprowadzenie do etyki

Efekty kształcenia:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Ma wiedzę na temat roli i znaczenia moralności w społeczeństwie oraz czynników, którą ją kształtują (religia, kultura, prawo, edukacja, media)	K_W02, K_W03, K_W04, K_W10
	W02: Ma wiedzę na temat społecznych źródeł moralności (geneza, koncepcje, wyzwania).	K_W09, K_W10
	W03 Rozumie relacje między moralnością a kulturą i strukturą społeczną; dostrzega wzajemność powiązań.	K_W10
	W04: Rozumie w sposób związki między moralnością a szerszymi procesami społecznymi i kulturowymi. Wyodrębnia globalne wpływy społeczne, polityczne, religijne, ekonomiczne na powstanie systemów moralno-etycznych.	K_W09, K_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Potrafi analizować i interpretować społeczne podstawy moralności.	K_U01, K_U03, K_U04
	U02: Potrafi stosować pojęcia, modele i koncepcje socjologii moralności do analizy procesów przemian we współczesnym społeczeństwie.	K_U03, K_U04
	U03: Stosuje krytyczne myślenie. Dostrzega oddziaływania systemów normatywnych na religię, politykę, gospodarkę. Wykorzystuje wiedzę z zakresu socjologii moralności do opisu problemów społecznych.	K_U12

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Uzyskuje kompetencje w zakresie: uczestniczenia w dyskusji, formułowania argumentów służących uzasadnieniu własnego stanowiska.	K_K08
	K02: Rozumie znaczenie dialogu jako narzędzia poznania w naukach społecznych.	K_K07
	K03: Respektuje zasady obowiązujące w dyskursie nauk społecznych.	K_K08
	K04: Rozumie i docenia społeczną rolę socjologii moralności jak nauki społecznej.	K_K04

studia **stacjonarne**

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin	15	30					

studia **niestacjonarne**

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin	10	20					

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **stacjonarne**:

Wykład i ćwiczenia prowadzone przy zastosowaniu metod aktywizujących: studium przypadku, analiza tekstu, metoda projektu (w oparciu o prezentację multimedialną).

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **niestacjonarne**:

Wykład i ćwiczenia prowadzone przy zastosowaniu metod aktywizujących: studium przypadku, analiza tekstu, metoda projektu (w oparciu o prezentację multimedialną).

Formy sprawdzania efektów uczenia się - studia **stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X			X			
W02							X			X			X
U01							X						X
U02							X			X			
K01							X						X
K02							X			X			
K03							X						X
K04							X			X			

Formy sprawdzania efektów uczenia się - studia **niestacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X			X			
W02							X			X			X
U01							X						X
U02							X			X			
K01							X						X
K02							X			X			
K03							X						X
K04							X			X			

studia **stacjonarne**

Kryteria oceny	Ocena niedostateczna (ndst): student nie nabył zakładanej wiedzy, kompetencji i umiejętności na minimalnym poziomie, nie zna podstawowych pojęć i teorii z zakresu socjologii moralności.
	Ocena dostateczna (dst): student potrafi omówić podstawowe podejścia teoretyczne do moralności: klasyczne teorie etyczne oraz elementy nowoczesnych koncepcji socjologicznych.
	Ocena dostateczna plus (+dst): student potrafi omówić podejścia teoretyczne do moralności: klasyczne teorie etyczne oraz nowoczesne koncepcje socjologiczne.

	Potrafi w zadowalającym stopniu odnieść te teorie do analizy rzeczywistości społecznej.
	Ocena dobra (db): student zna i potrafi omówić podejścia teoretyczne, znając ich genezę i ewolucję. Umie je wykorzystać do opisu znaczenia norm i wartości we współczesnym świecie.
	Ocena dobra plus (+db): student rozumie oraz potrafi szczegółowo przedstawić podejścia teoretyczne do moralności. Wykorzystuje pojęcia i teorie do analizy wybranych aspektów rzeczywistości społecznej.
	Ocena bardzo dobra (bdb): student rozumie oraz potrafi szczegółowo przedstawić podejścia teoretyczne do moralności. Wykorzystuje rozbudowany zestaw pojęć, modeli i teorii do analizy wybranych aspektów rzeczywistości społecznej.

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Ocena niedostateczna (ndst): student nie nabył zakładanej wiedzy, kompetencji i umiejętności na minimalnym poziomie, nie zna podstawowych pojęć i teorii z zakresu socjologii moralności.
	Ocena dostateczna (dst): student potrafi omówić podstawowe podejścia teoretyczne do moralności: klasyczne teorie etyczne oraz elementy nowoczesnych koncepcji socjologicznych.
	Ocena dostateczna plus (+dst): student potrafi omówić podejścia teoretyczne do moralności: klasyczne teorie etyczne oraz nowoczesne koncepcje socjologiczne. Potrafi w zadowalającym stopniu odnieść te teorie do analizy rzeczywistości społecznej.
	Ocena dobra (db): student zna i potrafi omówić podejścia teoretyczne, znając ich genezę i ewolucję. Umie je wykorzystać do opisu znaczenia norm i wartości we współczesnym świecie.
	Ocena dobra plus (+db): student rozumie oraz potrafi szczegółowo przedstawić podejścia teoretyczne do moralności. Wykorzystuje pojęcia i teorie do analizy wybranych aspektów rzeczywistości społecznej.
	Ocena bardzo dobra (bdb): student rozumie oraz potrafi szczegółowo przedstawić podejścia teoretyczne do moralności. Wykorzystuje rozbudowany zestaw pojęć, modeli i teorii do analizy wybranych aspektów rzeczywistości społecznej.

Uwagi	-----
-------	-------

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

<ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologiczne ujęcie moralności – definicje, teorie, koncepcje. 2. Normy i wartości w procesie kształtowania się moralności. 3. Moralność a władza. 4. Moralność a religia. 5. Relatywizm moralny, dylematy moralne. 6. Kontrola społeczna (formy i mechanizmy) w systemach aksjonormatywnych. 7. Moralność a emocje. 8. Moralność w kontekście problemów i nierówności społecznych. 9. Moralność, zmiana społeczna, postęp, modernizacja. 10. Moralność a konformizm, bunt i innowacja.
--

Wykaz literatury podstawowej:

<p>M. Ossowska, <i>Socjologia moralności. Zarys zagadnień</i>, Warszawa 2005.   J. Mariański, <i>Socjologia i moralność. Czym jest i dokąd zmierza socjologia moralności?</i> Toruń 2020.   P. Pharo, <i>Moralność a socjologia</i>, Warszawa 2008.   E. Durkheim, <i>Zasady metody socjologicznej</i>, Warszawa 2000.   M. Bogunia-Borowska (red.), <i>Fundamenty dobrego społeczeństwa. Wartości</i>, Kraków 2015.</p>
--

Wykaz literatury uzupełniającej:

J. Mariański (red.), *Leksykon socjologii moralności*, Kraków 2015.
 M. Weber, *Etyka protestancka a duch kapitalizmu*, Warszawa 2011.
 P. Bourdieu, *Dystynkcja. Społeczna krytyka władzy sądowniczej*, Warszawa 2022.
 T. Parsons (1961). *An Outline of the Social System*. In: T. Parsons, E. A. Shils, K. D. Naegle, & J. R. Pitts (Eds.), *Theories of Society*. Free Press, 1961.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta - studia **stacjonarne**):

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta - studia **niestacjonarne**):

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3